

กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ *

The Group Against the Construction of a Pig Farm at Na Khom

Subdistrict Phaisali District Nakhon Sawan Province.

Received: April 23, 2020

Revised: May 10, 2020

Accepted: May 25, 2020

กัลยกร มณฑา**

(Kanyakon Montha)

รตา อนุตตรังกูร***

(Rata Anuttarangoon)

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการก่อตัวและยุทธวิธีของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยงานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมองผ่านแนวคิดกลุ่มผลประโยชน์และแนวคิดการจัดการกับความขัดแย้งเป็นหลัก ได้ทำการเก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 2 กลุ่ม คือ แกนนำและสมาชิกของกลุ่มคัดค้าน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู เป็นกลุ่มคัดค้านขนาดเล็ก ซึ่งรวมตัวกันเฉพาะประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 9 เท่านั้น เพื่อคัดค้านฟาร์มหมู การรวมตัวนั้นมีจุดประสงค์หลัก 3 ประเด็น คือ 1) ประเด็นความสำคัญของพื้นที่ในการก่อสร้างฟาร์มหมู 2) ประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสิ่งปฏิกูลจากฟาร์มหมู และ 3) ผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์น้ำมะม่วงหาวมะนาวโห่ กลุ่มคัดค้านจึงได้ดำเนินยุทธวิธีคัดค้านใน 2 รูปแบบ คือ 1) ยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติ และ 2) ยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบการเมืองปกติ ทั้งนี้ กลุ่มคัดค้านได้อาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในการเข้าพบผู้มีอำนาจทางการเมือง ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ไปจนถึงระดับชาติ รวมถึงการใช้โซเชียลและสื่อมวลชน ในการคัดค้าน ซึ่งยุทธวิธีทั้ง 2 รูปแบบนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอ จึงทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ พบกับความพ่ายแพ้ทุกครั้ง

คำสำคัญ : กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, การก่อตัว, ยุทธวิธี

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิจัยเรื่อง “กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูในพื้นที่หมู่ 6 ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์” ในรายวิชาวิธีวิทยาการวิจัยทางรัฐศาสตร์ (2454903) ของหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

** นักศึกษาชั้นปีที่ 4 สาขาวิชารัฐศาสตร์ แขนงวิชาการเมืองการปกครอง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 4th year students in Political Science Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University.

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยและอาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. Research advisor and Lecturer in Political Science Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Nakhon Sawan Rajabhat University, E-mail : ratamoojom@gmail.com.

ABSTRACT

This article examines : to study the formation and strategies of The Group Against the Construction of a Pig Farm at Na Khom Subdistrict, Phaisali District, Nakhon Sawan Province. This research is a Qualitative Research which focuses on description and analysis information collected by using Interest Group concept and Conflict Management theory. The data were collected with 2 groups, who were leaders and members of the opposition groups.

The research has found that; the group against the construction of a pig farm at Na Khom Subdistrict, Phaisali District, Nakhon Sawan Province is a small group. Which gathered only the people in the area of Village 9 only to oppose the pig farm. The gathering has 3 main points which are 1) the importance of the area in the construction of the pig farm 2) Environmental issues from sewage from pig farms, and 3) Impact on mango juice products, yawning, lime, booing. The group against the construction of a pig farm has therefore implemented 2 strategies, namely 1) Tactical strategy according to normal political system and 2) Tactical hindering the normal political system. The opposition group relied on personal relationships to meet political authorities. From the local, regional to national levels, including using social media and the media to object. Which 2 types of strategies are not effective enough Therefore the group against the construction of a pig farm at Na Khom Subdistrict, Phaisali District, Nakhon Sawan Province Face defeat every time.

Keywords : The Group Against the Construction of a Pig Farm, Formation, Strategy

บทนำ

การบริโภคเนื้อหมูในประเทศไทย ซึ่งจัดได้ว่าเป็นอาหารหลักของการบริโภคของคนไทย เป็นอันดับ 2 รองจากอาหารประเภทเนื้อด้วยกัน (ศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว, ม.ป.ป.) เป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการมีโปรตีนสูง สามารถนำมาปรุงเป็นอาหารได้หลากหลาย รับประทานได้ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เป็นที่ต้องการของตลาด จึงทำให้มีการขยายการเลี้ยงหมูเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้มีฟาร์มหมูเพิ่มจำนวนมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันนั้นมีการพัฒนาการเลี้ยงหมูที่ได้มาตรฐานขึ้น จึงกลายเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่นิยมเลี้ยง และยังเป็นสัตว์เลี้ยงง่ายและโตเร็ว ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าฟาร์มหมูนั้นเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย จากการขยายตัวของฟาร์มหมูที่เพิ่มมากขึ้นในประเทศไทยทำให้เห็นถึงผลกระทบต่าง ๆ โดยเฉพาะฟาร์มหมูที่ไปสร้างในเขตชุมชน อันนำมาสู่ปัญหาต่าง ๆ ที่ขัดกับพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 หมวด 5 (ศูนย์บริการกฎหมายสาธารณสุข, ม.ป.ป.) ดังเช่น กรณีผู้ได้รับ

ความเดือดร้อนจากฟาร์มหมูแห่งหนึ่ง ซึ่งฟาร์มหมูได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงจากมูลหรือสัณฐานเหม็นจนชุมชนบริเวณรอบข้างได้รับความเดือดร้อน จึงนำมาสู่ปัญหาที่ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับฟาร์มหมูจากปัญหาต่าง ๆ นั้น มีความใกล้เคียงกับกรณีการสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ที่มีนายทุนเข้ามาซื้อที่ดิน เพื่อสร้างฟาร์มหมูให้ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ต้องออกมารวมตัวชุมนุมคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ด้วยยุทธวิธีต่าง ๆ

จากประเด็นดังกล่าวทำให้เห็นถึงการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์ ที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างฟาร์มหมู ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจของกลุ่มผลประโยชน์ ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการก่อตัวและยุทธวิธีของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูในพื้นที่ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยมองผ่านทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) เป็นสำคัญ ว่ากลุ่มผลประโยชน์มีการก่อตัวและใช้ยุทธวิธีอย่างไร เพื่อให้คณะผู้วิจัยได้ศึกษา เพื่อให้ได้ทราบถึงการก่อตัวของกลุ่มผลประโยชน์และยุทธวิธีในการคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู และสามารถเป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่สนใจในการทำวิจัยไปถึงกลุ่มคัดค้านที่ต้องการทำการเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชนต่าง ๆ โดยการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษากลุ่มคัดค้านโดยมีผู้ให้ข้อมูลเชิงลึก จากแกนนำและสมาชิกที่สนับสนุนการคัดค้าน โดยใช้การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ถึงสาเหตุของการก่อตัวและการใช้ยุทธวิธีในการเรียกร้องของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ของตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการก่อตัวของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์
- 2) เพื่อศึกษายุทธวิธีในการคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูในพื้นที่หมู่ 6 ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้น เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพได้ทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ที่ศึกษา การรวบรวม ข้อมูลภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Key Informants) ซึ่งเป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการก่อตัวและการใช้ยุทธวิธีในการคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูในพื้นที่หมู่ที่ 6 โดยประชาชนหมู่ที่ 9 เป็นผู้ริเริ่ม โดยมีกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง 2 กลุ่ม คือ แกนนำของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู และสมาชิกของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ซึ่งมาจากคำแนะนำของแกนนำไปยังสมาชิกแบบ Snow Sampling จนกว่าข้อมูลจะจุดอิมตัวของข้อมูล แล้วนำข้อมูลทุกข้อมูและข้อมูลปฐมภูมิมาประมวล เพื่อจัดสรรข้อมูลในการวิเคราะห์ภายใต้แนวคิดกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) และทฤษฎีการจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management) เพื่อนำไปสู่การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบพรรณนาโวหาร

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้การเก็บรวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาทำการศึกษาและวิเคราะห์ถึงการก่อตัวของกลุ่มคัดค้าน และเพื่อศึกษายุทธวิธีของกลุ่มคัดค้านจากวิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

การก่อตัวของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

การก่อตัวของกลุ่มคัดค้านโดยกลุ่มคัดค้านเกิดขึ้นจากการที่ประชาชนในพื้นที่หมู่ 9 ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ การรวมตัวเพื่อคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งผู้รับผิดชอบโครงการ โดยผลกระทบหลักที่ทำให้ประชาชนหมู่ 9 ออกมารวมตัวกันก็คือ กังวลใน 3 ประเด็น คือ ความสำคัญของพื้นที่, ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสิ่งปฏิกูลของฟาร์มหมู, ผลกระทบที่น้ำมะม่วงหาวมะนาวโห่ โดยประชาชนส่วนใหญ่ทำอาชีพเกษตร มีความสัมพันธ์แบบเครือญาติ พึ่งพาอาศัยกัน เมื่อทราบถึงผลกระทบต่อหมู่บ้านของตน ทุกคนก็พร้อมใจกันออกมาคัดค้านเพื่อผลประโยชน์ของตน เป็นการร่วมมือร่วมใจกันออกมาคัดค้านในการกระทำที่ไม่เหมาะสมของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งผู้รับผิดชอบโครงการ และกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ไม่มีแกนนำกลุ่มอย่างเป็นทางการ แต่อาศัยการพิจารณาความเคารพนับถือตามหลักอาวุโสและหลักความรู้เป็นสำคัญในการขึ้นเป็นแกนนำของกลุ่ม (เป็นวิเคราะห์จากสถานภาพทางสังคม) คือ นาย A, นาย B, และนาย C (นามสมมติ) เป็นตัวแทนของกลุ่มในการดำเนินการคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูในหมู่ที่ 6 โดยเริ่มรวมตัวกันเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 9 ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เท่านั้น ไม่มีบุคคลภายนอกเข้าร่วมกับกลุ่มคัดค้าน ดังนั้นกลุ่มคัดค้านจึงจำเป็นต้องออกมาคัดค้านเพื่อผลประโยชน์ของหมู่บ้านและโดยใช้ยุทธวิธีอยู่ 2 รูปแบบ คือ ยุทธวิธีตามช่องทางระบบปกติ และ ยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบปกติ เป็นสำคัญ

ยุทธวิธีในการคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

โดยในทางการเมืองนั้น ยุทธวิธีการเคลื่อนไหวของกระบวนการทางสังคมที่สำคัญและปรากฏให้เห็นได้ทั่วไป ในการเคลื่อนไหวประท้วง นั้นแบ่งออกเป็น 3 ยุทธวิธี คือ 1) ยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติ 2) ยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบการเมืองปกติ 3) ยุทธวิธีการใช้ความรุนแรง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2552, 157-167) โดยทางกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้น ได้เลือกใช้ยุทธวิธีการเคลื่อนไหวคัดค้านอยู่ 2 รูปแบบ ดังนี้ 1) ยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติ และ 2) ยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบการเมืองปกติ

ยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติ

โดยยุทธวิธีที่เลือกใช้นั้น ได้แก่ การเข้าร่วมในการทำประชาพิจารณ์ ซึ่งมีการทำประชาพิจารณ์ทั้งสิ้น 6 ครั้งและในแต่ละครั้งนั้น มีการใช้ยุทธวิธีต่าง ๆ ทั้งหมด 4 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 วิธีแสดงความคิดเห็น ซึ่งวิธีแสดงความคิดเห็นนั้นกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้นำมาใช้ในการทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 1 ถึงครั้งที่ 3

การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 1 นั้นผลปรากฏว่ามติในที่ประชุมเห็นพ้องต้องกัน ให้ทางบริษัทผู้รับผิดชอบโครงการร่วมกับบริษัทเอกชนอีกแห่งหนึ่ง ดำเนินการก่อสร้างฟาร์มสุกรในพื้นที่หมู่ที่ 6 บ้านประจันศรี ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เนื่องจากไม่มีใครคัดค้าน (นาย A, 2562, สัมภาษณ์)

การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 2 นั้นยังหาข้อยุติไม่ได้ เพราะว่ามีจำนวนฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยนั้นมีจำนวนเท่า ๆ กัน เกิดการถกเถียงกันอย่างรุนแรง จนทำให้เจ้าหน้าที่นั้นต้องให้ทั้งสองฝ่ายแยกย้ายกัน

การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 3 นั้นมติในที่ประชุมยังหาข้อสรุปไม่ได้ เพราะว่าการประชาพิจารณ์ครั้งที่ 3 ประชาชนทั้ง 2 ฝ่าย มีการถกเถียงกันอย่างรุนแรง จึงทำให้การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 3 นั้น มติในที่ประชุม ยังหาข้อยุติไม่ได้ (นาง D, 2562 : สัมภาษณ์)

แนวทางที่ 2 วิธีแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม

การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 4 นั้นผลปรากฏว่ากลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอมอำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้นเป็นฝ่ายแพ้

การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 4 นั้นกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้น เป็นฝ่ายแพ้ไปด้วยคะแนน 226 ต่อ 74 คน เนื่องจากการประชาพิจารณ์ครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชาพิจารณ์จำนวน 300 คน ซึ่งส่วนใหญ่นั้นเป็นประชาชนหมู่ที่ 6 และประชาชนหมู่ที่ 9 บางส่วน (นาย A, 2562, สัมภาษณ์) ไม่ชนะและในการประชาพิจารณ์ครั้งนี้ เกือบจะมีการทะเลาะวิวาทกัน

แนวทางที่ 3 วิธี ยกมือออกเสียง

การทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 5 นั้น ผลปรากฏว่ากลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอมอำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้นเป็นฝ่ายแพ้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่นั้น กังวลถึงปัญหาความรุนแรงและความวุ่นวายที่จะเกิดขึ้นอีก จึงให้จัดทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 5 จัดขึ้นที่ศาลาประชาคมอำเภอไพศาลี โดยในการประชาพิจารณ์ครั้งนี้ได้ใช้วิธีการยกมือออกเสียง ซึ่งในการทำประชาพิจารณ์ครั้งที่ 5 กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้น เป็นฝ่ายแพ้ไปด้วย คะแนน 220 คนต่อ 103 คน (นาย B, 2562, สัมภาษณ์) เนื่องจากประชาชนหมู่ที่ 9 มีจำนวนคนน้อยกว่าประชาชนหมู่ที่ 6

แนวทางที่ 4 วิธีออกเสียงประชามติในรูปแบบการลงคะแนนแบบลับ

ในการประชาพิจารณ์ครั้งที่ 6 นั้นผลปรากฏว่ากลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอมอำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้นเป็นฝ่ายแพ้

ซึ่งการประชาพิจารณ์ครั้งที่ 6 นั้น ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยนั้นแพ้ไปด้วยคะแนน 202 คะแนน ต่อ 8 คะแนน และบัตรเสีย 1 คะแนน จากผู้มาใช้สิทธิ 211 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลนาขอม, 2562, หนังสือเลขที่ นว.79401/852) คน เนื่องจากการทำประชาพิจารณ์ครั้งนี้ ไม่มีประสิทธิภาพเพราะว่าประชาชนที่เป็นฝ่ายที่เสียผลประโยชน์นั้น ไม่ให้ความร่วมมือกันในการเดินทางมาลงประชามติเพื่อสิทธิและผลประโยชน์ของตน ทำให้ฝ่ายของตนนั้นเสียเปรียบฝ่ายที่เห็นด้วยในเรื่องของจำนวนและทำให้เป็นฝ่ายแพ้ไป

จากการทำประชาพิจารณ์ทั้ง 6 ครั้งนั้น แสดงให้เห็นว่ายุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติทั้ง 4 แนวทางนั้น ไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลีจังหวัดนครสวรรค์นั้น เป็นฝ่ายชนะในการทำประชาพิจารณ์ทั้งหมด 6 ครั้งได้

ยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบการเมืองปกติ

จากการทำประชาพิจารณ์ทั้งหมด 6 ครั้ง ซึ่งมีผู้เห็นด้วยจำนวนมาก จึงทำให้โครงการก่อสร้างฟาร์มหมูผ่านและสามารถสร้างได้ ทำให้ชาวบ้านดงเข้มหมู่ 9 ตำบลนาขอม ต้องพ่ายแพ้ต่อเสียงผู้เห็นด้วยค่อนข้างมาก และถ้าฟาร์มหมูสร้างขึ้นจริงในอนาคตชาวบ้านหมู่บ้านดงเข้มจะได้รับผลกระทบจากฟาร์มหมูโดยตรง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของกลิ่นน้ำเน่าเสีย ซึ่งประชาชนได้ขอความช่วยเหลือจากหลายหน่วยงานทั้งทางภาครัฐและเอกชน และอาศัยความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ มาโดยตลอด รวมไปถึงการใช้โซเชียลมีเดียและสื่อกระแสหลัก เพื่อดำเนินยุทธวิธีคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูอย่างต่อเนื่อง

แกนนำของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูได้ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการเข้าพบปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาขอม โดยการเข้าพบครั้งนี้เป็นการขอความช่วยเหลือจากท่าน ดังนั้นจึงขอให้ท่านนั้นช่วยร่างกฎหมายข้อบัญญัติเกี่ยวกับระยะแนวเขตระหว่างฟาร์มหมูกับหมู่บ้าน ว่าจะต้องมีระยะห่างกันกี่กิโลเมตร (นาย C, 2562, สัมภาษณ์) ประชาชนกลุ่มที่คัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูมีการใช้โซเชียลเป็นสื่อในการเผยแพร่ข้อมูล โดยมีการใช้โซเชียล เป็นสื่อในการขยายข้อมูลโดยบุคคลในหมู่บ้านได้ลงข้อมูลเนื้อหาของการสร้างฟาร์มหมูและผลกระทบที่จะได้รับด้านต่าง ๆ เมื่อมีบุคคลภายนอกได้รับทราบข้อมูลดังกล่าวผ่านทางโซเชียลมีเดีย จึงทำให้ประชาชนรับรู้ถึงผลกระทบจากการสร้างฟาร์มหมูเป็นข่าวขึ้นมา การใช้โซเชียลมีเดียจึงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่ทำให้ประชาชนได้เผยแพร่ข้อมูล ทำให้มีผู้เข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและให้มีการหยุดติการสร้างฟาร์มหมูที่จะเกิดขึ้น (นาย E, 2562, สัมภาษณ์)

ประชาชนได้ใช้โซเชียลมีเดียในการกระจายข้อมูลให้บุคคลอื่นได้อ่านข้อมูลและรับรู้ถึงผลจากการที่จะมีการก่อสร้างฟาร์มหมู จึงทำให้บุคคลที่ได้อ่านข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างฟาร์มหมูได้มีการแชร์ข้อมูลกันออกไปจึงทำให้เกิดเป็นที่น่าสนใจของสื่อมวลชนและนักข่าว และจึงทำให้เรื่องราวของการก่อสร้างฟาร์มหมูเกิดเป็นข่าวขึ้นมา เพื่อให้สังคมนั้นได้รับรู้และให้ความสนใจรวมไปถึงการมีสำนักข่าว Thai PBS นั้นได้รับทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่นั้นด้วย (นาย E, 2562, สัมภาษณ์) เพื่อที่สื่อมวลชนต่าง ๆ ให้ความช่วยเหลือในการกระจายข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้สังคมได้รับรู้ว่าประชาชนได้รับความเดือดร้อนในเรื่องอะไรบ้าง และยังมีสำนักข่าวอีกหลายสำนักให้ความสนใจในเรื่องนี้

เนื่องจากกลุ่มคัดค้านผ่านการทำประชาพิจารณ์มาหลายครั้งแล้วแต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีบุคคลใดเข้ามาช่วยเหลือหรือมาแก้ไขให้กับประชาชนที่ไปคัดค้านได้ จนทำให้กลุ่มคัดค้านทราบว่าเมื่อมีรายการ ถ่ายทอดสด สถานีประชาชนสัญจร ทางสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ที่หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ กลุ่มคัดค้านจึงใช้วิธีการในขอเข้าร่วมเพื่อยื่นหนังสือคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดใหญ่ ของบริษัทเอกชนผู้รับผิดชอบโครงการดังกล่าว (นาย B, 2562 : สัมภาษณ์) โดยมาขอความเป็นธรรมจากรองอธิบดีอัยการ คุณปรเมศวร์ อินทรชุมนุม ผ่านรายการ ถ่ายทอดสด สถานีประชาชนสัญจร ทางสถานีโทรทัศน์ Thai PBS ที่หอประชุมมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

หลังจากการทำประชาพิจารณ์ที่ 6 สิ้นสุดลงก็ยังไม่เกิดผลสำเร็จ ไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นทางการ หรือเข้ามาให้คำปรึกษา เมื่อหาทางออกที่ดีที่สุดไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นดำเนินการคัดค้านด้วยยุทธวิธีรูปแบบต่าง

ๆ ทั้งการใช้สื่อโซเชียลมีเดีย สื่อมวลชนกระแสหลัก หรือ การเข้าไปขอความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง หรือ การเข้าไปขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก็ยังไม่เกิดผลสำเร็จ ประชาชนจึงรวมตัวกันเดินทางเข้ากรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะเข้าไปขอความช่วยเหลือกับ คุณสิระ เจนจาคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคพลังประชารัฐ โดยใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวในการเข้าพบ เพื่อทำการร้องเรียนในประเด็นดังกล่าว เมื่อคุณสิระ เจนจาคะได้รับทราบข้อมูลดังกล่าว จึงลงสำรวจพื้นที่ในการก่อสร้างฟาร์มหมูทันที (นาย E, 2562, สัมภาษณ์)

หลังจากที่กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูของประชาชนหมู่ที่ 9 ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้ดำเนินยุทธวิธีคัดค้านทั้ง 2 รูปแบบ ที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้น ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการคัดค้าน จึงได้มีการประชุมสมาชิกของกลุ่ม เพื่อหาทางออกร่วมกัน จึงได้มีมติดังนี้

“ถ้าสื่อมวลชนเผยแพร่ข่าวออกไปแล้วทางบริษัทที่ยื่นที่จะทำการสร้างฟาร์มหมูขึ้นมาจริง ๆ นั้น ทางประชาชนหมู่ 9 กลุ่มคัดค้านก็จะรวมตัวกันเดินทางเข้าไปกรุงเทพมหานครเพื่อที่จะไปหาในหลวงรัชการที่ 10 พร้อมถวายฎีกา เป็นหนทางสุดท้าย” (นาย B, 2562, สัมภาษณ์)

จากการคัดค้านของกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่า ช่องว่างทางกฎหมายของไทยยังมีช่องว่างอีกมากในประเด็นดังกล่าว ประชาชนไม่สามารถพึ่งพาหน่วยงานของรัฐได้เสมอไป จนเกิดการรวมตัวเรียกร้องกันเอง ซึ่งสภาวะแบบนี้เกิดขึ้นได้เป็นปกติในสังคมที่เป็นประชาธิปไตย ในฐานะ 1 ในโครงสร้างหลักทางการเมืองระบอบประชาธิปไตย

การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลหตุยภูมิและปฐมภูมิของคณะผู้วิจัย เมื่อมาวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มคัดค้าน จึงพบทั้งจุดอ่อนและจุดแข็งของกลุ่ม ดังนี้

จุดอ่อน

1) เงิน เนื่องจากเป็นผลพวงมาจากการศึกษาที่ส่งผลมาถึงอาชีพ จึงทำให้ประกอบอาชีพได้เพียงการเกษตร ซึ่งการทำเกษตรนั้น ในแต่ละปีได้ผลผลิตหรือกำไรไม่มากนัก ดังนั้นผลกระทบที่ตามมาคือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ใช้ภายในกลุ่ม เช่น การทำประชาพิจารณ์ทั้ง 6 ครั้ง ซึ่งประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 9 นั้น จะเดินทางไปทำประชาพิจารณ์ต่าง ๆ ก็จะต้องช่วยกันออกเงินค่าใช้จ่าย ในด้านอาหารการกินในแต่ละครั้ง (นาย F, 2562, สัมภาษณ์) และในบางครั้งที่มีการทำประชาพิจารณ์นั้น สมาชิกบางคนนั้นก็อาจไม่สามารถเดินทางไปได้ เนื่องจากไม่มีงบที่จะพาทุกคนในกลุ่มไปทำประชาพิจารณ์ได้ทั้งหมด และนี่จึงเป็นจุดด้อยจุดหนึ่งที่สำคัญของกลุ่ม

2) ประชาชนในหมู่ที่ 9 มีจำนวนน้อย เนื่องจากประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 9 มีจำนวนประชากรประมาณ 200 คน ส่วนประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 6 นั้นมีจำนวนประชากรประมาณ 400 คน (นาย C, 2562, สัมภาษณ์) ซึ่งฟาร์มหมูนั้นอยู่ในเขตของหมู่ที่ 6 ส่วนประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 9 ที่มีจำนวน 200 คนนั้น บางคนก็อยู่ฝ่ายเดียวกับผู้นำ หรือผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 9 อีกประมาณครึ่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ฝั่งเดียวกับฟาร์มหมูแล้วส่วนที่เหลืออยู่นั้นก็เป็นเพียงส่วนน้อยและทำให้จำนวนคนของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้นมีศักยภาพไม่เพียงพอที่จะไปสู่กับฝ่ายตรงข้าม

3) ช่องว่างทางกฎหมาย ในด้านกฎหมายนั้นประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 9 ไม่มีความรู้ในด้านกฎหมายมากนัก จึงเป็นช่องว่างให้นายทุนเข้ามาใช้ผลประโยชน์ เนื่องจากพระราชบัญญัตินั้นจะสามารถอนุญาตได้ในปี 2563 ซึ่งฟาร์มหมูนั้นจะ

สร้างให้ได้ก่อนพระราชบัญญัติออก (นาย C, 2562, สัมภาษณ์) ซึ่งหากฟาร์มหมูนั้นสร้างได้สำเร็จ ทางกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้นจะมีการรวมตัวอย่างต่อเนื่อง หากยังไม่ได้รับความเป็นธรรมด้วยทุกวิถีวิธีในทุกรูปแบบ และยุทธวิธีสุดท้ายที่จะดำเนินการ คือ รวมตัวกันเดินทางเข้ากรุงเทพมหานครเพื่อถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10

4) ความรู้และการศึกษา สมาชิกกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้น เป็นประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ที่จบการศึกษาในระดับที่ไม่สูงมากนัก ส่วนใหญ่จะจบการศึกษาแค่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เท่านั้น (นาย A, 2562, สัมภาษณ์) จึงทำให้เป็นข้อด้อยที่ทำให้กลุ่มไม่สามารถจะหาวิธีที่จะสู้กับทางนายทุนได้ จึงส่งผลให้ด้านกฎหมายนั้นเกิดช่องว่าง รวมถึงด้านต่าง ๆ และเนื่องด้วยความรู้ที่ไม่สูงจึงอาจทำให้ประชาชนบางคนนั้น อาจถูกหลอกจากนายทุนในด้านข้อมูลต่าง ๆ ที่นายทุนมาอธิบายให้ฟัง

5) ความช่วยเหลือจากแหล่งต่าง ๆ เนื่องจากกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้นเป็นเพียงกลุ่มขนาดเล็กจากกลุ่มคนเพียงกลุ่มเดียวเท่านั้น ซึ่งก็ถือว่าเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เป็นที่รู้จักของสังคมทั่วไปมากนัก จึงทำให้ไม่ได้รับการช่วยเหลือจากช่องทางต่าง ๆ มีเพียงสื่อเพียงช่องทางเดียวที่ช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้ ส่วนช่องทางอื่น ๆ นั้นไม่มี เนื่องจากอาจไม่มีงบประมาณพอที่จะไปจ้างนักกฎหมายหรือทำให้คนอื่นมาช่วยเหลือได้ทั้งทางด้านกฎหมาย งบประมาณ ความรู้ต่าง ๆ หรือแม้แต่ผู้นำในพื้นที่ จึงทำให้ประชาชนนั้นขาดหนทางที่จะสู้กับกับทางด้านนายทุนได้

จุดแข็ง

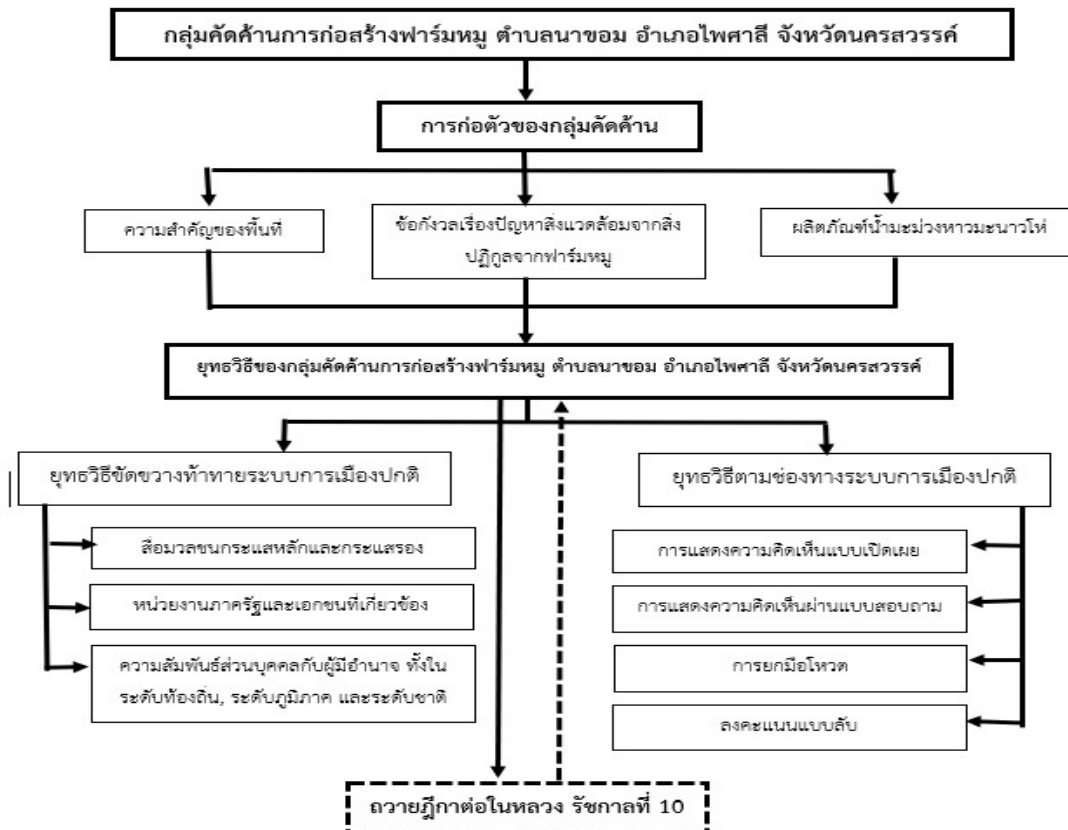
1) การใช้สื่อมวลชน ทั้งกระแสหลักและกระแสรอง เข้ามาช่วยในการเรียกร้อง ประชาชนได้ใช้สื่อผ่านทางโซเชียลมีเดีย เพื่อให้สังคมภายนอกนั้นได้รับรู้ รวมถึงการเดินทางไปตีพิมพ์ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ จึงทำให้ช่อง Thai PBS นั้น ได้รับรู้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ หลังจากนั้นจึงมีสื่อมวลชนอีกหลายสำนักติดต่อเข้ามาและลงพื้นที่ค้นหาข้อเท็จจริง

2) ผลิตภัณฑ์น้ำมะม่วงหาวมะนาวโห่ ถือว่ามีความสำคัญกับกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นอย่างมาก เพราะแปลงมะม่วงหาวมะนาวโห่นั้นเป็นแปลง ORGANIC ซึ่งได้นำน้ำในสระเกษตรไปตรวจแล้วผ่านค่าการตรวจสอบแล้ว จึงได้รับรองเป็นแปลง ORGANIC จึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ต้องออกมาคัดค้าน

3) ความสามัคคี สมาชิกภายในกลุ่มนั้น มีความสามัคคีกันร่วมด้วยช่วยกันทั้งในส่วนของการไปทำประชาพิจารณ์ ทำการคัดค้านและช่วยกันออกเงินในการเดินทางไปทำกิจกรรมต่างของกลุ่ม เพราะว่าทางกลุ่มนั้นไม่มีทุนมากพอที่จะเอามาใช้จ่ายต่าง ๆ จึงทำการร่วมด้วยช่วยกันในการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการคัดค้าน ถึงแม้ว่าจำนวนสมาชิกภายในกลุ่มของตนนั้นจะมีจำนวนน้อย ไม่มีความรู้และไม่มีทุนทรัพย์ในการที่จะสู้กับกลุ่มนายทุน แต่กลุ่มนั้นยังคงที่จะปกป้องผลประโยชน์ของกลุ่มตนไว้ เพื่อประโยชน์ของพื้นที่และลูกหลานในอนาคต (นาย F, 2562, สัมภาษณ์) เพราะกลุ่มนั้นมองเห็นถึงผลเสียที่จะตามมาหากมีการสร้างฟาร์มหมูขึ้นมาในพื้นที่ เพราะหากมีการสร้างฟาร์มหมูขึ้นมาขึ้นนั้น จะเกิดผลกระทบในระยะยาวกับประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ 9 ฉะนั้นความเข้มแข็งภายในกลุ่มในการรักษาผลประโยชน์ของชุมชน จึงเป็นจุดแข็งที่ทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้นสามารถดำเนินต่อไปได้

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จึงส่งผลให้กลุ่มนั้น ทำได้เพียงวิธีตามระบบช่องทางการเมืองปกติ ซึ่งเป็นวิธีที่ได้ผลช้า รวมทั้ง ยุทธวิธี ทำลายระบบการเมืองปกตินั้นก็ไม่ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าหากเอาจุดอ่อนที่กลุ่มมีอยู่นั้นเปลี่ยนให้กลายเป็นจุดแข็งได้ ก็อาจจะสามารถใช้รูปแบบในการเรียกร้องหรือคัดค้านในรูปแบบอื่น ๆ ที่อาจจะได้ผลดีกว่าก็เป็นได้

สรุปผลการวิจัย

ภาพที่ 1 สรุปผลการวิจัย

ที่มา : คณะผู้วิจัย, 2562.

จากภาพที่ 1 กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้น เป็นกลุ่มคัดค้านขนาดเล็ก อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ 9 บ้านดงเข้ม ซึ่งรวมตัวกันเพื่อเรียกร้องและคัดค้านสิ่งที่จะสร้างผลกระทบให้กับกลุ่มคนในชุมชน โดยจุดประสงค์หลักที่รวมตัวกันนั้นคือ ประเด็นความสำคัญของพื้นที่ในการก่อสร้างฟาร์มหมู เนื่องจากบริเวณที่จะสร้างฟาร์มหมูนั้นอยู่บริเวณเชิงเขาซึ่งเป็นที่สูง เมื่อถึงฤดูฝนน้ำที่ไหลมาจากฟาร์มหมูก็จะไหลลงมาสู่หมู่บ้านหมู่ที่ 9 และทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้น เป็นกังวลในส่วนของปัญหาสิ่งแวดล้อมจากสิ่งปฏิกูลของฟาร์มหมูที่จะไหลมากับน้ำในฤดูฝน ลงมาสู่บ่อน้ำทางการเกษตรของหมู่บ้าน ซึ่ง

ประชาชนในพื้นที่นั้นใช้ในการเกษตรและใช้ประโยชน์ต่าง ๆ รวมไปถึงอาจจะเป็นผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์น้ำมะม่วงหาวมะนาวโห่ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ ที่ทางหมู่บ้านหมู่ที่ 9 นั้นได้ขึ้นทะเบียนกับองค์การอาหารและยา (อย.) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หากมีการสร้างฟาร์มหมูแล้วมีสารปนเปื้อนไหลมากับน้ำอาจส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์น้ำมะม่วงหาวมะนาวโห่นั้น จะต้องทำการตรวจ อย.ใหม่ จึงทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้น จึงต้องหายุทธวิธีในการคัดค้านเพื่อไม่ให้มีการก่อสร้างฟาร์มหมูขึ้น โดยเลือกใช้วิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติ ซึ่งมี 4 แนวทางจากการทำประชาพิจารณ์ทั้ง 6 ครั้ง คือ 1) วิธีแสดงความคิดเห็น 2) วิธีแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม 3) วิธียกมือโหวต 4) วิธีออกเสียงประชามติแบบลับ ซึ่งทั้ง 4 แนวทาง นี้ไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะทำให้กลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์นั้น จะสามารถทำให้นายทุนล้มเลิกความตั้งใจในการก่อสร้างฟาร์มหมูในครั้งนี้ได้

ดังนั้นทางกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ จึงได้เลือกใช้ยุทธวิธีขัดขวางทำระบบการเมืองปกติ ในการเรียกร้องและคัดค้านฟาร์มหมูโดยเลือกใช้ความสัมพันธ์ส่วนบุคคลในการเข้าพบ ปลัด อบต. นาขอม และ สส. รวมถึงใช้โซเชียลและสื่อมวลชน เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มและเดินทางไปยังมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ซึ่งวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้นั้นก็ยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะทำให้กลุ่มคัดค้านนั้นหยุดยั้งการก่อสร้างฟาร์มหมูได้ กลุ่มคัดค้านจึงมีแนวทางที่จะเดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อไปถวายฎีกากับในหลวงรัชกาลที่ 10 ซึ่งเป็นหนทางสุดท้ายหากกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ยังไม่ได้รับความเป็นธรรมและหากยังไม่สามารถหยุดยั้งได้ ก็จะใช้วิธีการถวายฎีกาเป็นหนทางสุดท้าย ในการคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูในครั้งนี้ เนื่องจากยุทธวิธีทั้ง 2 ยุทธวิธีนั้นยังไม่มีประสิทธิภาพมากพอที่จะทำให้กลุ่มนั้นสามารถชนะกลุ่มนายทุนที่จะทำการก่อสร้างฟาร์มหมูได้ จนนำไปสู่แนวคิดที่จะดำเนินยุทธวิธีที่เป็นได้ทั้งยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติและยุทธวิธีขัดขวางทำระบบการเมืองปกติ คือ การถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ในอนาคต ซึ่งทางกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู หมู่ที่ 9 ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ นั้นยังคงดำเนินการเรียกร้องและคัดค้านต่อไป เพื่อหาความยุติธรรมและเพื่อประโยชน์ของพื้นที่และลูกหลานในอนาคต

อภิปรายผล

วิจัยเรื่องกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ ได้นำเอาทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group) และทฤษฎีการจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management) มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งผลการวิจัยนำมาวิเคราะห์ความสอดคล้องกับทฤษฎีได้ ดังนี้

ทฤษฎีกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Group)

ในด้านของประเภทของกลุ่มผลประโยชน์ มีความหมายและลักษณะแตกต่างกันออกไป โดยจะขึ้นอยู่กับความสำคัญและบทบาทของแต่ละกลุ่ม รวมไปถึงจุดประสงค์ของแต่ละกลุ่ม ว่ามีจุดประสงค์อะไร โดยกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ เป็นประเภทของกลุ่มชุมชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้มาตั้งแต่กำเนิด และมีความรักใคร่กันในกลุ่ม และพยายามรักษาผลประโยชน์ของตนเอง โดยการรวมตัวกันออกมาเรียกร้องผลประโยชน์

บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ โดยกลุ่มจะทำหน้าที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางสังคมหรือแสดงจุดยืนและความต้องการซึ่งกลุ่มจะทำหน้าที่เป็นผู้แสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของกลุ่มตนเอง โดยการแสดงบทบาทของกลุ่มผ่านสื่อมวลชนเข้ามาขยายข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นอีกทั้งยังใช้โซเชียล เข้ามามีบทบาทอย่างหนึ่งของประชาชนทำให้ได้รับความสนใจจากประชาชน และทำให้ข้อมูลของปัญหาเข้าถึงบุคคลภายนอก ทำให้เกิดความช่วยเหลือจากสื่อเพิ่มมากขึ้น

และในส่วนของการเลือกใช้ยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวคัดค้านนั้น กลุ่มได้ใช้ยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวของกระบวนการทางสังคมในการเคลื่อนไหวคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยกลุ่มใช้ยุทธวิธี 2 ระบบ คือ ยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติ และยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบการเมืองปกติ โดยยุทธวิธีตามช่องทางระบบการเมืองปกติเป็น วิธีแสดงความคิดเห็น,วิธีแสดงความคิดเห็นผ่านแบบลงนาม,วิธียกมือโหวต และวิธีการลงชื่อคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู ส่วนยุทธวิธีขัดขวางทำลายระบบการเมืองปกติ เป็นการกดดันขบวนการตัดสินใจทางการเมืองของรัฐ และเป็นวิธีทำลายกันแบบซึ่งๆหน้าโดยประชาชนร่วมกันทำป้ายคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู เป็นการแสดงให้เห็นถึงการไม่ต้องการฟาร์มหมู

ทฤษฎีการจัดการกับความขัดแย้ง (Conflict Management)

เป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากกลุ่มสองกลุ่มคือประชาชนหมู่ที่ 6 และประชาชนหมู่ที่ 9 ซึ่งมีความขัดแย้งต่อกัน เรื่องการสร้างฟาร์มหมูในพื้นที่หมู่ 6 โดยประชาชนหมู่ที่ 9 ไม่เห็นด้วยกับการสร้างฟาร์มหมูในครั้งนี้ เพราะเกรงว่าจะได้รับถึงผลกระทบต่างๆ จึงทำให้เกิดการรวมตัวของประชาชนมีการตอบโต้กันไปมา เพราะความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน โดยประชาชนหมู่ที่ 6 เห็นด้วยกับการสร้างฟาร์มหมูเพราะไม่ได้รับผลกระทบแล้วอาจจะยังได้รับผลตอบแทน และมองว่าหมู่บ้านคงเข้มอาจจะได้รับการพัฒนาต่อไปหรืออาจมีโรงงานเข้ามาก่อตั้งมากขึ้น หวังถึงความเจริญก้าวหน้าและอาจได้รับเข้าทำงานโดยไม่สนใจผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชนหมู่ที่ 9 แต่ประชาชนหมู่ที่ 9 ได้รับผลกระทบทั้งทางกายภาพและสิ่งแวดล้อมถึงสิ่งสกปรกที่จะมากับน้ำ ทำให้เกิดมลพิษกับแปลงมะม่วงหาวมะนาวโห่ ORGANIC ที่ได้รับ อย. อาจทำให้ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งหากมีการก่อสร้างฟาร์มหมูอาจทำให้แปลงมะม่วงหาวมะนาวโห่ ORGANIC นั้นไม่ได้รับมาตรฐาน โดยลักษณะของประชาชนหมู่ที่ 9 มีการทำงานเป็นทีมมีโครงสร้างความสัมพันธ์แบบเครือญาติพึ่งพาอาศัยกัน เมื่อทราบถึงผลกระทบของหมู่บ้านทุกคนก็พร้อมใจออกมาคัดค้าน เพื่อจัดการกับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากความเห็นที่ไม่ตรงกันของประชาชนหมู่ที่ 6 และประชาชนหมู่ที่ 9

สาเหตุของความขัดแย้งที่ผูกโยงกับอำนาจ การสร้างฟาร์มหมูในพื้นที่หมู่ 6 นั้นถือเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับนโยบายสาธารณะเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้กำหนดหรือเห็นด้วยน่าจะมีความหวังที่ดีที่จะพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญมากขึ้น แต่การพัฒนาดำเนินไปโดยขาดการมีส่วนร่วมจากประชาชนหมู่ที่ 9 ซึ่งเป็นประชาชนที่ได้รับผลกระทบได้รับความเดือดร้อนหากมีการสร้างฟาร์มหมู โดยไม่มีหน่วยงานรัฐให้ความสนใจเพราะเป็นประชาชนกลุ่มน้อยทำให้ชาวบ้านมองว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนั้น อาจมีอำนาจอยู่เบื้องหลังหรือมีหน่วยงานของรัฐที่เข้าข้างการก่อสร้างฟาร์มหมู ซึ่งอาจได้รับผลประโยชน์จากการสร้างฟาร์มหมู จึงทำให้ประชาชนหมู่ที่ 9 มองว่าหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานให้การช่วยเหลือไม่เต็มที่หรือล่าเอียง หาช่องว่างทางกฎหมายมาเป็นข้ออ้างในการสร้างฟาร์มหมู เพราะอำนาจนั้นอาจเชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เพราะถ้ามีการสร้างฟาร์มหมูขึ้นมาประชาชนหมู่บ้านคงเข้มอาจจะมีการทำและ

อาจเป็นการทำให้หมู่บ้านขยายเขตพื้นที่ได้มากขึ้น ซึ่งเป็นอำนาจที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับอำนาจรัฐ ความขัดแย้งระหว่างนายทุนกับประชาชน เนื่องจากการใช้อำนาจรัฐที่เอื้อประโยชน์ต่อนายทุนโดยไม่สนใจประชาชน หมู่ที่ 9 ที่ได้รับผลกระทบและยังหาข้ออ้างในการสร้างต่อไปจนทำให้ประชาชนหมู่ที่ 9 ต้องใช้สื่อมวลชน โซเชียลมีเดียเข้ามาเป็นตัวกระจายข่าวเพื่อให้เกิดประเด็นและความสนใจให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ามาช่วยเหลือแบบจริงจังแต่ก็ไม่เป็นผล เพราะอำนาจของประชาชนสู่อำนาจของรัฐไม่ได้

การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม การตัดสินใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งในกระบวนการตัดสินใจมีวิธีการหลากหลายแต่ในการวิจัยเรื่องกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมูตำบลนาขอม อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ในครั้งนี้เป็นการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมคือการทำประชาพิจารณ์เพื่อให้บรรลุถึงข้อตกลงของทุกฝ่าย ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยประชาชนหมู่ที่ 9 ได้เข้าร่วมการทำประชาพิจารณ์ถึง 6 ครั้ง ซึ่งครั้งที่ 1 เป็นการประชาพิจารณ์ที่ประชาชนหมู่ที่ 9 ไม่ทราบมาก่อนทำให้เสียการลงคะแนนไป โดยไม่มีหน่วยงานใดหรือใครมาแจ้งให้ทราบ ครั้งที่ 2 ยังหาข้อยุติไม่ได้ เนื่องจากเป็นการทำประชาพิจารณ์ขึ้นเพื่อให้แสดงความเห็นเท่านั้น โดยมีฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายไม่เห็นด้วยเท่า ๆ กัน จึงทำให้เกิดการถกเถียงอย่างรุนแรงและทำให้เจ้าหน้าที่นั้นต้องให้ทั้งสองฝ่ายแยกย้ายกัน ครั้งที่ 3 เป็นการตัดสินใจโดยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้ที่ได้รับผลประโยชน์และได้รับผลกระทบ หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 9 และมีตัวแทนของทางฟาร์มหมูเข้าร่วมการทำประชาพิจารณ์ โดยมติในที่ประชุมยังหาข้อยุติไม่ได้เพราะประชาชนทั้งสองฝ่ายมีการเถียงกันอย่างรุนแรง ครั้งที่ 4 เป็นการร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถามโดยผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นมี 300 คนโดยประชาชนหมู่ที่ 9 นั้นเป็นฝ่ายแพ้ แต่เกือบจะมีการทะเลาะวิวาทกัน เพราะว่าการแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสอบถามนั้นไม่มีประสิทธิภาพมากพอ ครั้งที่ 5 ใช้วิธีการยกมือโหวต โดยประชาชนหมู่ที่ 9 เป็นฝ่ายแพ้ เพราะการทำประชาพิจารณ์ครั้งนี้ไม่มีประสิทธิภาพมากพอเช่นกันโดยเฉพาะเรื่องจำนวนคนที่ไปเสียเปรียบในการยกมือโหวต ครั้งที่ 6 คือการให้ประชาชนทั้งสองฝ่ายแสดงความคิดเห็นพูดคุยกันก่อน โดยแต่ละฝ่ายนั้นได้แสดงความคิดเห็นและเหตุผลรวมไปถึงหลักการต่าง ๆ เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงว่าฝ่ายตนนั้นเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเพราะอะไร แต่เนื่องด้วยฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยในการก่อสร้างฟาร์มหมูนั้นมีจำนวนน้อย จึงทำให้เป็นฝ่ายแพ้ เนื่องจากการทำประชาพิจารณ์ครั้งนี้ไม่มีประสิทธิภาพเพราะประชาชนที่เป็นฝ่ายเสียผลประโยชน์ไม่ให้ความร่วมมือเดินทางมาลงประชามติทำให้ฝ่ายของตนนั้นเสียเปรียบและเป็นฝ่ายแพ้ ดังนั้นการทำประชาพิจารณ์ทั้ง 6 ครั้งเป็นการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเป็นการทำประชาพิจารณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลกระทบและผลประโยชน์ของการก่อสร้างฟาร์มหมูในครั้งนี้

อ้างอิงเอกสาร

ประภาส ปิ่นตบแต่ง. (2552). *กรอบการวิเคราะห์การเมืองแบบทฤษฎีขบวนการทางสังคม*. สำนักพิมพ์เชียงใหม่มูลนิธิ
ไฮน์ริค เบิลล์ สำนักงานภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. พิมพ์ครั้งที่ 1.

ศูนย์นวัตกรรมเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว (Postharvest Technology Innovation Center). (2562, สิงหาคม 1).

การวิเคราะห์อุปสงค์การบริโภคเนื้อสุกรในประเทศไทย. สืบค้นจาก

http://www.phtnet.org/research/viewabstract.asp?research_id=ah228&fbclid=IwAR2

[JJJPdNpMdJu3KflhCqlg9BSm_Id8vXO7dQuvE_VTQRAV3hQDRPC6Wlfg](http://www.phtnet.org/research/viewabstract.asp?research_id=ah228&fbclid=IwAR2JJJPdNpMdJu3KflhCqlg9BSm_Id8vXO7dQuvE_VTQRAV3hQDRPC6Wlfg).

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข (2562, สิงหาคม 1). พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535. สืบค้นจาก

<http://laws.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewtlaws/main.php?filename=1HLaws2016>.

องค์การบริหารส่วนตำบลนาขอม. (2562). *รายงานผลการออกเสียงประชามติการจัดตั้งฟาร์มสุกร*,
หนังสือเลขที่ นว.79401/852, ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2562.

การสัมภาษณ์

นาย A (นามสมมุติ), แกนนำกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, สัมภาษณ์, 11 ตุลาคม 2562 นครสวรรค์.

นาย B (นามสมมุติ), แกนนำกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2562 นครสวรรค์.

นาย C (นามสมมุติ), แกนนำกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2562 นครสวรรค์.

นาง D (นามสมมุติ), สมาชิกกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, สัมภาษณ์, 25 ตุลาคม 2562 นครสวรรค์.

นาง E (นามสมมุติ), สมาชิกกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2562 นครสวรรค์.

นาย F (นามสมมุติ), สมาชิกกลุ่มคัดค้านการก่อสร้างฟาร์มหมู, สัมภาษณ์, 1 พฤศจิกายน 2562 นครสวรรค์.